Lieta Nr. C29 6256 16

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**
Liepājā 2017.gada 17.jūlijā

Liepājas tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I.Kadeģe
ar tiesas sēžu sekretāri L.Taurēnu
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu akciju sabiedrības „Money Express Credit" prasībā pret /pers. D/ un /pers. E/ par parāda piedziņu.
Tiesa tiesas sēdē

k o n s t a t ē j a:

Prasītājs akciju sabiedrība „Money Express Credit" (turpmāk – AS „Money Express Credit") iesniedzis Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā prasību pret atbildētājiem /pers. D/ un /pers. E/ par solidāru parāda 2825,63 EUR, tajā skaitā pamatsummas parāda 2132,14 EUR, nokavējuma procentu 473,82 EUR un papildus izdevumu 219,67 EUR, un tiesas izdevumu piedziņu, lūdzot atzīt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) solidāri saņemt no atbildētājiem līgumiskos procentus 30% gadā no faktiski izmantojamās kredīta summas.

Prasības pieteikumā un papildinājumos norādīts, ka 2015.gada 27.februārī starp prasītāju un atbildētāju /pers. D/ (turpmāk – Atbildētājs 1) noslēgts Atgriezeniskais finanšu līzinga līgums Nr.20150227-1345 (turpmāk– līzinga līgums), saskaņā ar kuru prasītājs Atbildētāja 1 uzdevumā iegādājās savā īpašumā un nodeva viņa turējumā un lietošanā transportlīdzekli SAAB 9-3, 2002.izlaiduma gads, VIN:YS3FF49S031000379, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/ (turpmāk - līzinga objekts), kā arī piešķīra Atbildētājam 1 tiesības līzinga objektu izpirkt, veicot līzinga līgumā paredzētos maksājumus. Ar Līzinga līguma parakstīšanu Atbildētājs 1 apņēmās samaksāt prasītājam līzinga līguma maksājumus.

Prasītāja prasījumu pret Atbildētāju 1, kuri izriet no līzinga līguma, nodrošināšanai atbildētāja /pers. E/ (turpmāk – Atbildētāja 2) 2015.gada 27.februārī parakstīja Galvojuma līgumu Nr.20150227-1345G-1 (turpmāk – galvojuma līgums), saskaņā ar kuru uzņēmās atbildēt kā pats parādnieks par Atbildētāja 1 saistībām, kas izriet no līzinga līguma pilnā apmērā.

Līzinga līguma 6.1.punktā noteikts, ka Atbildētājam 1 ir pienākums veikt visus līgumā paredzētos maksājumus saskaņā ar maksājuma grafiku katra mēneša 25.datumā un /vai līguma noteikumiem, kā arī pildīt citus līgumā noteiktos pienākumus.

Sakarā ar to, ka līzinga līgumā noteiktajā kārtībā Atbildētājs 1 savlaicīgi neveica līgumā paredzētos maksājumus, iestājās līzinga līguma 9.1.punktā noteiktais, ka līzinga līguma maksājumu kavējuma gadījumā atbildētājam ir jāmaksā prasītājam nokavējuma procenti 0,8% dienā no nokavētā maksājuma summas par katru nokavējuma dienu.

Saskaņā ar līzinga līguma 10.3.1.punktu prasītājs ir tiesīgs pieprasīt nodot līzinga objekta turējumu prasītājam un pirms termiņa izpildīt visas saistības pēc līzinga līguma, veikt piespiedu līzinga objekta pārņemšanu un ierosināt līzinga objekta pārdošanu, ja atbildētājs vairāk par 30 dienām kavē jebkura līgumā vai maksājumu grafikā paredzētā maksājuma izpildi.

2016.gada 10.maijā līzinga objekts tika pārņemts prasītāja valdījumā un tika veikta līzinga objekta pirmspārdošanas sagatavošana. Prasītājs izmantoja savas līzinga līguma 10.6.punktā noteiktās tiesības un realizēja līzinga objektu par brīvo cenu. No līzinga objekta pārdošanas iegūtie naudas līdzekļi 800 EUR novirzīti Atbildētāja 1 parāda daļējai dzēšanai.

Līzinga līguma 8.13.punkts noteic, ka atbildētājam ir pienākums segt visus izdevumus un zaudējumus, kā arī samaksāt uzliktus sodus, kas sakarā ar līzinga līgumu vai līzinga objektu un atbildētāja darbības vai bezdarbības rezultātā ir radušies trešajām personām vai prasītājam. Līdz prasības pieteikuma iesniegšanas tiesā brīdim prasītājam ir izveidojušies papildu izdevumi, kas pilnībā dzēsti no līzinga objekta pārdošanas iegūtiem naudas līdzekļiem: līzinga objekta novērtēšana 90,75 EUR, evakuatora pakalpojumi 42,35 EUR, CSDD sniegtie pakalpojumi un transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklis 86,57 EUR.

Papildus prasītājs 2016.gada 11.augustā nosūtīja atbildētājiem informējot par parāda apmēru un pieprasot līdz 2016.gada 22.augustam nokārtot savas saistības pēc līzinga un galvojuma līguma, brīdinot, ka saistību neizpildes gadījumā uzsāks saistību piespiedu izpildīšanas procesu, iesniedzot tiesā attiecīgu prasības pieteikumu pret atbildētājiem.

Saskaņā ar galvojuma līguma noteikumiem, ja Atbildētājs 1 nepilda savas saistības pēc līzinga līguma, Atbildētāja 2 apņemas nekavējoties segt visus prasītāja prasījumus pilnā apmērā.

Norādīts, ka Atbildētājs 1 līzinga līguma saistību izpildei veicis vienu maksājumu 2015.gada 26.martā 100 EUR apmērā, kas saskaņā ar maksājumu grafiku tika novirzīts procentu 62,13 EUR un aizdevuma 37,87 EUR atmaksai. Nokavējuma procenti aprēķināti par periodu no 2016.gada 25.aprīļa līdz 2016.gada 9.augustam 500,77 EUR. Pēc līzinga objekta realizācijas iegūtie naudas līdzekļi daļēji tika novirzīti nokavējuma procentu dzēšanai 26,95 EUR apmērā, līdz ar to nokavējuma procenti uz prasības pieteikuma sastādīšanas brīdi ir 473,82 EUR.

Līdz 2016.gada 13.oktobrim neviens no atbildētājiem nav veicis parāda samaksu pilnā apmērā, tādējādi Atbildētāja 1 no līzinga līguma izrietošās parāda saistības ir 2825,63 EUR, tajā skaitā pamatsummas parāds 2132,14 EUR, nokavējuma procenti 473,82 EUR, papildu izdevumi 219,67 EUR.

Prasība iesniegta pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1652., 1670., 1672., 1673., 1692., 1698., 1702., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1943., 1946.pantu.

Atbildētāji saskaņā ar Civilprocesa likuma 148.pantu paskaidrojumus nav snieguši.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 32.[1]panta pirmo daļu ar Rīgas apgabaltiesas priekšsēdētājas 2017.gada 18.janvāra lēmumu, lai panāktu ātrāku lietas izskatīšanu, lieta nodota izskatīšanai Liepājas tiesā.

Tiesas sēdē prasītāja pārstāvis neieradās, par tiesas sēdes vietu un laiku paziņots saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta sesto daļu, nosūtot tiesas pavēsti uz juridisko adresi, 2017.gada 14.jūnijā saņemts iesniegums ar lūgumu izskatīt lietu bez pārstāvja klātbūtnes, norādot, ka prasību uztur pilnā apmērā uz prasības pieteikumā norādītajiem pamatiem, lūdz solidāri no atbildētajiem piedzīt tiesāšanās izdevumus par publikāciju oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis" 14,23 EUR, publikācijas apliecinājuma izsniegšanu 1,42 EUR un sludinājuma teksta sagatavošanu un izsniegšanu 1,71 EUR, kopā 17,36 EUR (lietas 74.-78.lapa).

Atbildētājs 1 tiesas sēdē neieradās, par tiesas sēdes laiku un vietu paziņots, nosūtot tiesas pavēsti uz prasības pieteikumā norādīto pēdējo zināmo dzīvesvietu (lietas 73.lapa) un ievietojot publikāciju oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis" (lietas 78.lapa). Par neierašanās iemesliem nav paziņojis, atlikt lietas izskatīšanu nav lūdzis.

Atbildētāja 2 tiesas sēdē neieradās, par tiesas sēdes laiku un vietu paziņots, nosūtot tiesas pavēsti uz deklarētās dzīvesvietas adresi (lietas 73.lapa). Par neierašanās iemesliem nav paziņojusi, atlikt lietas izskatīšanu nav lūgusi.

Ņemot vērā, ka prasītājs lūdzis izskatīt lietu bez pārstāvja piedalīšanās tiesas sēdē, nekonstatējot Civilprocesa likuma 209. vai 210.pantā noteiktos lietas atlikšanas iemeslus, tiesa atzīst par iespējamu izskatīt lietu bez neieradušos lietas dalībnieku klātbūtnes.

Pārbaudījusi pierādījumus lietā un novērtējusi tos kopumā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā noteikts, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Atbilstoši Civilprocesa likuma 96.panta piektajai daļai pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Civillikumā līzinga līgums nav reglamentēts. Tiesību doktrīnā līzinga līgumu dažkārt dēvē par moderno līgumu, kas (tāpat kā faktorings, franšīze, u.c.) radies ekonomisko attiecību attīstības gaitā un ietver sevī vairāku citu līguma veidu noteikumus *(skat. K.Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata.-Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 32.-34.lpp.)*. Līzingu var raksturot kā konsensuālu atlīdzības līgumu, ar kuru viena puse (līzinga devējs) apsola iegūt īpašuma tiesības uz otras puses (līzinga ņēmēja) izraudzītu lietu (līzinga objektu) un nodot to līzinga ņēmējam lietošanā, pretī saņemot zināmu līzinga maksu *(skat. L.Leja. Līzinga izpratne un pielietošana Latvijā un Eiropā (I). Likums un tiesības, Nr.1 (41), 2003.gada janvāris)*.

Šobrīd vienīgais normatīvais akts, kurā ir iekļauti noteikumi par atsevišķiem, tā sauktajiem modernajiem, komercdarījumu veidiem (piemēram, līzinga līgumu, faktoringa līgumu, franšīzes līgumu), ir Komerclikums (2010.gada 15.aprīļa likuma redakcijā). Lai gan Komerclikuma 5.nodaļas normas par līzinga līgumu šajā lietā nav piemērojamas, tomēr tajā iekļautā līzinga līguma legālā definīcija sniedz šī darījuma veida raksturojumu, proti, līzinga līgums ir tāds līgums, ar kuru komersants (līzinga devējs) apņemas iegūt īpašumā līzinga ņēmēja izraudzītu lietu no līzinga ņēmēja izraudzītas trešās personas (pārdevēja) un nodrošināt šīs lietas nodošanu līzinga ņēmēja lietošanā, bet līzinga ņēmējs apņemas pieņemt šo lietu un samaksāt nolīgto atlīdzību (Komerclikuma 463.panta pirmā daļa).

Tātad no iepriekš teiktā izriet, ka līzinga līgumu nevar identificēt ar kādu atsevišķu Civillikumā noteiktu līguma veidu, jo tas ietver sevī vairāku dažādu līguma veidu – aizdevuma, nomas, dažkārt arī pirkuma līguma elementus. Tas, ka līzinga līguma noteikumi veido kompleksas šī darījuma dalībnieku saistības, kas nav nošķiramas viena no otras, atzīts arī judikatūrā *(skat. Senāta 2002.gada 27.februāra spriedumu lietā Nr.SKC- 118 un 2013.gada 13.februāra spriedumu lietā Nr.SKC-5)*.

Civillikuma 1402.pantā noteikts, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Atbilstoši Civillikuma 1587.pantam tiesīgi noslēgts līgums ir jāpilda.

Savukārt Civillikuma 1943.pantā noteikts, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

No uzņēmumu reģistra izziņas redzams, ka firma mainīta no SIA „Money Express Credit" uz AS „Money Express Credit" (lietas 59.lapa).

Lietā nav strīda, ka 2015.gada 27.februārī starp Atbildētāju 1 kā līzinga ņēmēju un pārdevēju un prasītāju kā līzinga devēju tiesīgi noslēgts Atgriezeniskais finanšu līzinga līgums Nr.20150227-1345 (lietas 10.-13.lapa) par līzinga objektu – transportlīdzekli SAAB 9-3, 2002.izlaiduma gads, šasijas Nr.YS3FF49S031000379, ar pirkuma maksu 3100 EUR. Noteikta pirmā iemaksa 930 EUR, līzinga summa 2170 EUR, līguma atlīdzība 185 EUR, kopējā summa, kas jāmaksā līzinga ņēmējam 3501,32 EUR, līguma darbības termiņš 36 mēneši līdz 2018.gada 25.februārim, maksājuma datums – 25.

Puses līguma 2.1.punktā vienojās, ka līzinga devējs pērk līzinga objektu pēc līzinga ņēmēja izvēles un pilnvaro līzinga ņēmēju pārņemt līzinga objektu no pārdevēja savā turējumā un lietošanā, bet līzinga ņēmējs pārņem līzinga objektu savā turējumā un lietošanā, samaksā līguma maksājumus saskaņā ar līguma noteikumiem.

Saskaņā ar līzinga līguma noteikumu 6.1. un 8.1.punktu atbildētājam ir pienākums veikt visus līgumā paredzētos maksājumus saskaņā ar maksājumu grafiku un/vai līguma noteikumiem, kā arī pildīt citus līgumā noteiktos pienākumus.

Atbilstoši maksājumu grafikam (lietas 14.lapa) ikmēneša maksājumi veicami 92,12 EUR apmērā no 2015.gada 25.marta līdz 2018.gada 25.februārim, atmaksājot aizdevumu 3100 EUR un samaksājot līgumiskos procentus 1146,32 EUR, kopā 4246,32 EUR.

Tiek konstatēts, ka līguma spēkā esamība nav apstrīdēta, tiesai nav iesniegti pierādījumi, ka minētais līgums vai kāds tā punkts būtu atcelts, izbeigts vai atzīts par spēkā neesošu, tādēļ tiesa atzīst, ka tas ir saistošs pusēm.

Lietā nav strīda, ka prasītājs nodevis līzinga objektu Atbildētāja 1 turējumā.

No lietas materiāliem izriet, ka līzinga līguma saistību izpildei veikts viens maksājumu 2015.gada 26.martā 100 EUR apmērā (lietas 55.lapa), atmaksājot aizdevumu 37,87 EUR un samaksājot līgumiskos procentus 62,13 EUR.

Saskaņā ar Civillikuma 1425.pantu katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienu nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas izpildījumu.

Līzinga līguma 10.3.1.punktā noteikts, ka līzinga devējs tiesīgs pieprasīt nodot līzinga objekta turējumu līzinga devējam un pirms termiņa izpildīt visas saistības pēc līguma, ja līzinga ņēmējs vairāk par 30 dienām kavē jebkura līguma vai maksājumu grafikā paredzētā maksājuma izpildi. Savukārt līzinga līguma 10.4.punktā noteikts, ka par pieprasījumu nodot līzinga objekta turējumu līzinga devējam un pirms termiņa izpildīt visas saistības pēc līguma līzinga devējs brīdina līzinga ņēmēju, 7 dienas iepriekš nosūtot līzinga ņēmējam rakstisku paziņojumu.

A r 2016.gada 10.maija pieprasījumu par pirms termiņa līguma saistību izpildi atbildētāji informēti, ka prasītājs saskaņā ar līzinga līguma 10.3.1.punktu pieprasa pirms termiņa līdz 2016.gada 23.maijam izpildīt visas saistības pēc līzinga līguma, kas uz 2016.gada 10.maiju ir 2948,75 EUR, kā arī atbilstoši līzinga līguma 10.4.punktam nodot līzinga objektu līzinga devējam (lietas 17., 18.lapa).

Civillikuma 1589.pants paredz, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Kā norādīts tiesību doktrīnā, tad vienpusēja atkāpšanās no līguma var izpausties paziņojumā par līguma termiņa pārcelšanu vai atteikumā to pildīt. Tiesība atkāpties no līguma var izrietēt no līguma rakstura *(skat. Latvijas Republikas Civillikuma komentāri: Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. – Rīga: Mans īpašums, 2000, 119.lpp.)*

Par nepamatotu tiesa atzīst prasītāja norādīto, ka līzinga līgums ar pieprasījumu pirms termiņa izpildīt visas saistības, netika izbeigts. Turklāt pats prasītājs 2016.gada 11.augusta paziņojumā atbildētājiem par atlikušajām saistībām norādījis, ka līzinga līguma 10.3.1.apakšpunkts noteic, ka līzinga devējam ir tiesības vienpusēji atkāpties no līzinga līguma, ja līzinga ņēmējs vairāk par 30 dienām kavē jebkura līgumā vai maksājumu grafikā paredzētā maksājuma veidu. Līzinga devējs saskaņā ar līzinga līguma 10.4.punktu pirms termiņa pieprasa izpildīt visas saistības pēc līzinga līguma līdz 2016.gada 23.maijam, jo ir iestājies līzinga līguma 10.3.1.punktā noteiktais gadījums (lietas 19., 20.lapa).

Tiesas ieskatā, ievērojot, ka atbildētāji vienīgo maksājumu līzinga saistību izpildei veikuši 2015.gada 26.martā, prasītājs tiesīgi izmantojis līzinga līguma 10.3.1.punktā pielīgtās tiesības un ar 2016.gada 23.maiju atkāpies no līguma pirms līgumā paredzētā saistības izpildes termiņa iestāšanās.

No prasības pieteikuma izriet un lietā nav strīda, ka 2016.gada 10.maijā prasītājs pieņēmis līzinga objektu. Tāpat lietā nav strīda, ka prasītājs

realizēja līzinga objektu par 800 EUR (lietas 27.lapa).

Civillikuma 1946.pants noteic, ka procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu, bet šā likuma 1753.pants paredz, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1756.pants paredz, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Tiek konstatēts, ka līzinga līgumā pielīgti līgumiskie procenti - 30% gadā.

Attiecīgi no parāda aprēķina izriet (lietas 53.lapa), ka prasītājs aprēķinājis līgumiskos procentus par laika periodu no 2015.gada 25.aprīļa līdz 2016.gada 23.maijam 638,01 EUR, kā arī aprēķināti nolīgtie procenti par laika periodu no 2016.gada 23.maija līdz 2016.gada 9.augustam 135,04 EUR.

Saskaņā ar līguma 9.1.punktu līguma maksājumu kavējuma gadījumā līzinga ņēmējs maksā līzinga devējam nokavējuma procentus 0,8% dienā no nokavētā maksājuma summas par katru nokavējuma dienu.

Prasītājs par maksājumu kavējumiem par laika periodu no 2015.gada 25.aprīļa līdz 2016.gada 23.maijam aprēķinājis nokavējuma procentus 0,18% dienā 209,10 EUR, bet par laika periodu no 2016.gada 23.maija līdz 2016.gada 9.augustam 291,68 EUR (lietas 53.lapa).

Izvērtējot līzinga līguma 9.1.punktā noteiktos nokavējuma procentus no to satura viedokļa, konstatējams, ka tiem piešķirta sodīšanas funkcija, kas atbilst līgumsoda institūta būtībai. Šajā līguma normā ietverts pamet ums atbilstoši Civillikuma 1716.pantam, ko atbildētājs uzņēmies ciest par savas saistības neizpildīšanu īstajā laikā.

Judikatūrā atzīts, ka līgumiskie procenti un līgumsods gadījumos, kad līdzējs tiesīgi atkāpjas no līguma, ir atlīdzināmi līdz brīdim, kad līgums beidz pastāvēt *(skat. Augstākās tiesas Senāta spriedums lietā SKC-644/2013).*

Līdz ar to tiesa atzīst, ka vienpusēji atkāpjoties no līguma, pieprasot pirms termiņa līdz 2016.gada 23.maijam izpildīt visas saistības pēc līzinga līguma, tādējādi izbeidzot divpusējo saistību, izbeidzas arī atbildētāja pienākums atlīdzināt pielīgtos un nokavējuma procentus.

Civillikuma 1843.pantā noteikts, ja kāds samaksā tikai daļu no sava parāda, tad viņa maksājumu vispirms ieskaita vēl nenomaksātos procentos, pēc tam kapitāla dzēšanai un tikai pēc tam līgumsoda dzēšanai, ja vien kreditors nav bijis ar mieru pieņemt maksājumu tieši tikai uz kapitāla rēķina un par to kvitējis. Citāda vienošanās par līgumsoda dzēšanas kārtību nav spēkā.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka no līzinga objekta realizācijas iegūtie naudas līdzekļi 800 EUR novirzāmi nolīgto procentu par laika periodu no 2015.gada 25.aprīļa līdz 2016.gada 23.maijam 638,01 EUR dzēšanai, bet atlikusī summa 161,99 EUR pamatsummas dzēšanai.

Ņemot vērā, ka atbildētāji, savlaicīgi neveicot maksājumus saskaņā ar līzinga maksājumu grafiku, ir pieļāvuši saistību izpildes nokavējumu, tiesa atzīst par pamatotu prasītāja prasījumu par nokavējuma procentu piedziņu par laika periodu no 2015.gada 26.aprīļa līdz 2016.gada 23.maijam 209,09 EUR, kas aprēķināti no parāda pamatsummas 2132,13 EUR.

Tiesa atzīst, ka norādītais līgumsods ir samērīgs un atbilstošs nokavētajām saistībām, kā arī tas nepārsniedz Civillikuma 1716.panta trešajā daļā noteikto apmēru.

Prasījums apmierināms par pamatsummas 1970,15 EUR (2132,14 – 161,99 EUR), nokavējuma procentu 209,09 EUR par laika periodu no 2015.gada 26.aprīļa līdz 2016.gada 23.maijam piedziņu.

Prasība daļā par nolīgto procentu 135,04 EUR un nokavējuma procentu 291,68 EUR par laika periodu no 2016.gada 23.maija līdz 2016.gada 9.augustam ir noraidāma.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājiem papildu izdevumus 219,67 EUR.

Atbilstoši līzinga līguma 8.12. un 8.13.punktam Atbildētājs 1 apņēmies apmaksāt visus līzinga objekta novērtēšanas izdevumus, segt visus izdevumus un zaudējumus, kā arī samaksāt uzliktus sodus, kas sakarā ar līgumu vai līzinga objektu viņa darbības vai bezdarbības rezultātā radušies trešajām personām vai līzinga devējam.

No pieteikumam pievienotajiem dokumentiem redzams, ka par ziņojumu par automašīnas SAAB 9-3 ar valsts numuru FS9163 tirgus vērtību, pamatojoties uz SIA „Objekts LV Mobile" 2016.gada 1.jūnija rēķinu Nr.OB 059 (lietas 22.lapa) un 2016.gada 21.jūlija rēķinu Nr.OB 086 (lietas 24.lapa), prasītājs veicis 60,50 EUR un 30,25 EUR samaksu (lietas 23., 25.lapa). Attiecīgi, pamatojoties uz SIA /Nosaukums B/ 2016.gada 16.maija faktūrrēķinu Nr.16096 (lietas 28.lapa), prasītājs veicis 42,35 EUR samaksu par evakuatora pakalpojumiem (lietas 29.lapa).

Apmierināms prasījums par papildu izdevumu 133,10 EUR piedziņu. Savukārt prasījums daļā par 86,57 EUR piedziņu par Ceļu satiksmes drošības direkcijas sniegtajiem pakalpojumiem un transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokli nav pamatots un ir noraidāms, ņemot vērā, ka pierādījumi minētajiem izdevumiem nav iesniegti.

Prasītājs lūdzis piedzīt parādu no atbildētājiem solidāri.

Civillikuma 1692.pants noteic, ka galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda. Saskaņā ar Civillikuma 1698.pantu galvinieks atbild ne vien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem.

No līzinga līguma izrietošo saistību nodrošināšanai 2015.gada 27.februārī starp prasītāju kā līzinga devēju un Atbildētāju 2 kā galvinieku noslēgts Galvojuma līgums Nr.20150227-1345G-1 (lietas 15.lapa), saskaņā ar kuru Atbildētāja 2 uzņēmās atbildēt par visām no līzinga līguma izrietošām Atbildētāja 1 saistībām.

Minētais galvojuma līgums nav apstrīdēts, nav grozīts vai atcelts. Līdz ar to tas ir saistošs Atbildētājai 2, tomēr tiesa uzskata, ka galvojuma līgums neliecina par solidāru saistību nodibināšanu starp galveno parādnieku un galvotāju.

Civillikuma 1702.pants noteic, kad pret galvinieku ceļ prasību, viņš var prasīt, lai kreditors griežas ar to papriekš pie galvenā parādnieka, ja piedziņa no tā izdarāma tikpat sekmīgi un viegli. Šī tiesība atkrīt, ja galvinieks noteikti no tās atteicies. Par tādu atteikšanos uzskatāms jau arī tas, ja galvinieks uzņemas saistību kā pats parādnieks.

No minētajām Civillikuma normām izriet, ja prasītājs ir cēlis prasību pret galveno parādnieku, tad galvenā parādnieka parāds ir piedzenams no galvinieka tikai piedziņas no galvenā parādnieka neiespējamības gadījumā.

Judikatūrā, kas nostiprinājusies Civillikuma 1702.panta iztulkošanas jautājumos, par solidāras saistības starp galvinieku un galveno parādnieku nodibināšanas juridiskiem aspektiem, atzīts, ka jāņem vērā galvojuma būtība. Galvojums ir akcesora saistība, kas kalpo par citas saistības nodrošinājumu. [..] Galvojums pēc savas būtības ir saistību tiesību pastiprinājuma veids, jo ar galvojumu ir saprotamas līgumiskas saistības, ar kurām trešā persona – galvinieks, uzņemas atbildēt kreditoram par citas personas parāda saistībām, tomēr neatsvabinot parādnieku no viņa parāda *(skat. Augstākās tiesas Senāta spriedumi lietās SKC-115/2012, SKC-247/2013, SKC-19/2015, SKC-68/2017).*

Ievērojot norādīto, galvojuma un solidārām saistībām kopēja ir tāda iezīme, ka prasījumu var vērst gan pret vienu, gan otru (pie tam galvojumā tas nav vispārējs noteikums), un to varētu saukt par procesuālu līdzību, taču ekonomiski, no materiālo tiesību viedokļa, atšķirība ir būtiska: solidāri saistītie nes atbildību, ko vēlāk dala savā starpā, turpretim galvojumā galvinieks pilda akcesoru saistību, kas ļauj lietot regresa prasību pilnā apmērā.

Izvērtējot minēto kopsakarā ar lietas materiāliem, tiesa atzīst, ka nav pamata solidārai parāda piedziņai no abiem atbildētājiem, bet ir pamats

noteikt, ka piedziņas no Atbildētāja 1 neiespējamības gadījumā tas piedzenams no galvinieces Atbildētājas 2.

Prasība apmierināma par aizdevuma pamatsummas parāda 1970,15 EUR, nokavējuma procentu 209,09 EUR par laika periodu no 2015.gada 25.aprīļa līdz 2016.gada 23.maijam, papildu izdevumu 133,10 EUR, kopā 2312,34 EUR piedziņu no Atbildētāja 1, bet piedziņas no Atbildētāja 1 neiespējamības gadījumā tas piedzenams no galvinieces Atbildētājas 2.

Tiesa uzskata par nepamatotu un noraidāmu prasītāja lūgumu atzīt tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) solidāri saņemt nokavējuma procentus, kas saskaņā ar līguma speciālo noteikumu 6.punktu noteikti 30% gadā no faktiski izmantojamās kredīta summas par laiku līdz sprieduma izpildei, ņemot vērā norādīto, ka pēc prasītāja atkāpšanās no līguma izbeidzas arī atbildētāja pienākums atlīdzināt pielīgtos un nokavējuma procentus.

Savukārt Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru. Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājam atbilstoši Civillikuma 1765.pantam nosakāmas tiesības par laiku no sprieduma labprātīgas izpildes beigu termiņa līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no nenomaksātā pamatparāda 1970,15 EUR.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmajai daļai pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Prasība apmierināma par 2312,34 EUR piedziņu, ievērojot, ka Civilprocesa likums neparedz solidāru tiesāšanās izdevumu piedziņu, no atbildētājiem par labu prasītājam piedzenama valsts nodeva 327,23 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,83 EUR, par sludinājuma teksta sagatavošanu 1,71 EUR un par publikāciju oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis" 15,65 EUR, kopā 352,42 EUR, piedzenot 176,21 EUR no katra atbildētāja.

Bez tam no Tiesu informatīvās sistēmas pavēstu uzziņas datiem un lietas materiāliem pievienotās izziņas par ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem izriet, ka sakarā ar pavēstu un dokumentu nosūtīšanu ir radušies izdevumi 12,94 EUR. Prasītājs, iesniedzot tiesā prasības pieteikumu, ir samaksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,83 EUR, tādējādi neapmaksātā ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu daļa ir 5,11 EUR, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu ir piedzenama valsts ienākumos no katra atbildētāja 2,56 EUR apmērā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1]pantam, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189., 190., 192., 195., 204.[1]pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai „Money Express Credit", reģistrācijas Nr.40103326532, aizdevuma pamatsummu 1970,15 EUR (viens tūkstotis deviņi simti septiņdesmit *euro* piecpadsmit centi), nokavējuma procentus 209,09 EUR (divi simti deviņi *euro* deviņi centi) par laika periodu no 2015.gada 25.aprīļa līdz 2016.gada 23.maijam, papildu izdevumus 133,10 EUR (viens simts trīsdesmit trīs *euro* desmit centi), kopā 2312,34 EUR (divi tūkstoši trīs simti divpadsmit *euro* trīsdesmit četri centi).

Piedzīt par labu akciju sabiedrībai „Money Express Credit", reģistrācijas Nr.40103326532, no /pers. D/, personas kods /personas kods/, un /pers. E/, personas kods /personas kods/, tiesas izdevumus 176,21 EUR (viens simts septiņdesmit seši *euro* divdesmit viens cents) no katra.

Maksājumus par labu akciju sabiedrībai „Money Express Credit" veikt AS „Swedbank" kontā Nr.LV24HABA0551031274422.

Noteikt akciju sabiedrībai „Money Express Credit" tiesības saņemt likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no nesamaksātās pamatsummas 1970,15 EUR no sprieduma labprātīgas izpildes beigu termiņa līdz sprieduma izpildei.

Noraidīt prasību daļā par 513,29 EUR piedziņu.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, un /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,56 EUR (divi *euro* piecdesmit seši centi) no katra.

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Kurzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Liepājas tiesā.

Spriedums sastādīts 2017.gada 17.jūlijā.

Tiesnese (personiskais paraksts) I.Kadeģe